



עמ"ת 20186/02/19 - לידור אילחננוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 20186-02-19 אילחננוב(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופט ניצן סילמן
עורר	לידור אילחננוב (עציר) ע"י ב"כ עו"ד בר זוהר ליאור
נגד	מדינת ישראל
משיבה	

פסק דין

1. ערר על החלטת כב' השופטת ביטון פרלה מיום 5.2.19 הקובעת כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, וכי קיימת עילת מסוכנות המצדיקה בקשת המעצר, אולם בהיעדר חלופה המגשימה מטרת המעצר, הפנתה הנאשם לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניין מסוכנותו.
2. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של גניבה מרכב, פריצה לרכב והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו.
3. לפי העובדות בכתב האישום, ביום 19.1.19 בשעות הצהריים ברח' דקר בקרית מוצקין, התפרץ העורר לרכב מסוג שברולט וגנב שני מכשירי פלפון, האחד מסוג "שיומי" והשני מסוג "סמסונג". ביום 24.1.19, לאחר שעוכב העורר בתחנת המשטרה, הפריע לשוטרי במילוי תפקידו עת שבר את כרטיס הסיים שהכניס למכשיר הפלפון הגנוב.
4. העורר טען מסגרת הערר הן לעניין הראיות לכאורה והן לעניין עילת המעצר.
3. בדיון מיום 13.2.19 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, אם כי בעוצמה נמוכה, והמחלוקת נותרה באשר לעילת המעצר.
- אבהיר כי העורר אמנם הציע חלופת מעצר אחת בבית אמו ובפיקוחה החל משעות אחר הצהריים, אולם לטענתו בנסיבות דנן אין צורך בחלופה משלא קיימת עילת מעצר.



4. משכך, למען הסר ספק, ענייננו בבחינת שאלת קיומה של עילת מעצר, ולא בחינתן של חלופות אפשריות, שהן לשיקול דעתו של ביהמ"ש קמא.
5. תמצית טענות העורר - בניגוד לבש"פ 45/10 מסארווה נ' מדינת ישראל, מיום 8.1.10 (להלן: "הלכת מסארווה") עליו נסמכה המשיבה, העבירות המיוחסות לעורר הן מסוג עוון ואין לחובתו הרשעות קודמות בעבירות רכוש; מדובר בבחור צעיר המשתמש לטענתו מדי פעם בסמים קלים מסוג מריחואנה ואין בכך כדי להשליך על מסוכנותו וחשש לביצוע עבירות נוספות.
6. תמצית טענות המשיבה - מדובר ב"שור מועד" עם עבר של שימוש בסמים, תקיפת שוטרים ואלימות, וכן תלויים ועומדים נגדו תיקים נוספים; ההתפרצות לרכב הייתה באור יום, ומעידה על המסוכנות והפוטנציאל המגולם בעבירות מסוג זה; מדובר בבחור צעיר שצבר לחובתו כבר שתי הרשעות - האחת, מחודש 2/18 של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, ניסיון לתקיפת שוטר, פציעה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו בגינה נדון ל- 6 חודשי מאסר, והשנייה, מאפריל 2018 בהחזקה ושימוש לצריכה עצמית.
7. הצדדים הפנו לפסיקה, ונותר להכריע.
8. טרם דיון לגופו של הנסיבות במקרה דנן, אסקור בקצרה הפסיקה באשר לקיומה של עילת מעצר במקרה של עבירות רכוש.
9. בבש"פ 5431/98 רוסלן פרנקל נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 18.9.98, נקבע כי מעשים שנועדו לפגוע ברכוש פוגעים בסדרי החברה וזכויותיהם היסודיות של יחידה, ובנסיבות מסוימות יש בהם כדי לסכן את בטחון הציבור. כמו כן, עבירות רכוש טומנות בחובן סיכון טבוע כי בתנאים מסוימים יבוצעו באלימות ותוך סיכון חיי אדם.
- משכך נקבע, כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, תוך התארגנות בצוותא של עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לסכן ביטחון האדם וביטחון הציבור. על כן, אין לשלול קיומה של עילת מעצר בכל מקרה של עבירות רכוש ויש לבחון מכלול הנסיבות.
10. בהלכת מסארווה, קבע כב' השופט עמית כדלקמן -
- "כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוחכמת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה... אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה.



ודוק: אין בכוונתי להכניס בדלת האחורית את העילה של הרתעה מפני עבירות שהן "מכת מדינה", עילה שהמחוקק השמיט מחוק המעצרים. אלא שהעבירות של גניבת רכב או התפרצות לדירה, גם אם אינן "מתוחכמות", הן מסוג העבירות שיש בהן מסוכנות אינהרנטית נוכח הפוטנציאל להתפתחות אלימה. פריצה לבית או לחצרים מערערת את הבטחון האישי של הציבור וגניבת רכב עלולה, בהאידינא, להפוך חיש מהר למרדף משטרתי על כל הסכנות הכרוכות בכך."

לאור עברו הפלילי המכביד של העורר בהלכת מסארווה, שכלל שורה ארוכה של עבירות רכוש, קבע כב' השופט עמית כי מדובר ב"שור מועד" ופגע רע לסביבה, ומכאן קמה עילת המסוכנות.

11. בפסק דין נוסף של כב' בית המשפט העליון בש"פ 1160/17 גאסם אבו עסא נ' מ"י, מיום 3.2.17 יוחס למבקש חשד לביצוע עבירה של התפרצות לרכב במטרה לגנוב אותו. ביהמ"ש המחוזי קבע כי חרף שטרם הוגש כתב אישום בפרשה אחרת כנגד המבקש המייחס לו עבירות של קשירת קשר לפשע, פריצה לרכב בכוונה לגנוב וחבלה במזיד לרכב, הוא יכול להיבחן בבחינת מסוכנותו. בהמשך נקבע כי קמה עילת מעצר של מסוכנות הן מהחשדות המיוחסים למבקש באירוע הנוכחי והן מחומר החקירה בפרשה האחרת.

כב' השופטת ברק-ארז קבעה כי משהבקשה אינה מעלה שאלה עקרונית אלא נסבה על הערכת מסוכנות המבקש בהתאם לראיות שהיו בפני ביהמ"ש קמא אינה מוצאת מקום להתערבות. אולם הוסיפה כי טוב היה עושה ביהמ"ש המחוזי לו היה בוחן אפשרות של חלופת מעצר.

12. מעיון בפסיקה נוספת שהגישו הצדדים עולה, כי במקרים שמדובר בעבירת רכוש יחידה, ללא תחכום או שימוש באמצעים מיוחדים, ללא התארגנות בצוותא של עבריינים ומשאין עבר פלילי מכביד, בייחוד בתחום הרכוש, לכאורה לא קמה עילת מעצר של מסוכנות.

13. בכל הנוגע לשימוש בסמים, בפס"ד שצירפה המשיבה עמ"ת 28049-12-15 מדינת ישראל נ' חרב, מיום 15.12.15, אמנם נדון עניינו של נאשם שיוחסה לו עבירת רכוש יחידה, ללא עבר פלילי. אולם, צריכת סמים בכמויות רבות, ניסיונות גמילה שכשלו, שימוש בכל הכנסותיו לצריכה סמים, מחלה נפשית (סכיזופרניה), 21 אשפוזים פסיכיאטריים והתקוטטות רבה של הנאשם עם הסובבים אותו - הם המעידים על מסוכנותו של הנאשם לביטחון הציבור.

משכך, נקבע כי קיימת עילת מעצר.

14. בכל הנוגע לטענות המשיבה לתעוזת העורר עת התפרץ לרכב מהלך שעות יום, יפים לענייננו דברי כב' השופט סעב בעמ"ת 28248-03-10 בו נדון עניינו של נאשם שיוחסה לו עבירת התפרצות למגורים בעל עבר פלילי של שתי הרשעות בגין עבירות גניבה, כהאי ליסנא -



"הנסיין לכלול מקרה זה למקרים שיש בהם תעוזה, יביא לכך שלא יהיה מקרה של פריצה שלא יכנס לאותה מסגרת ובדרך זו נכניס את עבירות הרכוש לעבירות המקימות עילת מסוכנות"

15. חרף האמור לעיל, סבורני כי במקרה זה קיימת עילה בעצמה שאינה גבוהה; הטעם לכך הנו המצרף הכולל של הנסיבות.

16. אכן, אין מדובר בשור מועד **בכל הנוגע לעבירות רכוש**; אלא שלחובת העורר נצברו הרשעות בעבירות של תקיפת שוטר ופציעת והפרעה לשוטר לרבות מהעת האחרונה; יש בכך ללמד כי מורא החוק בעיני העורר הנו כקליפת השום. ראה למקרים של עבירה בודדת- בש"פ 380/08 באדר; ראה גם עמ"ת 40281-06-16 תלתינ נ' מ"י, עת לשקר בחקירה (באשר להיכרות שותף) ניתן משקל בצד עבירת רכוש.

17. צרף לזלזול בחוק גם את השימוש בסמים, וקבל מציאות בה עבירת הרכוש מתבצעת כחלק מהתנהלות עבריינית; התנהלות בה או שהסמים מכתבים המעשה, או שמכתבים את הזלזול; צירוף של עבירות המקלות ראש במרות נציגי חוק בצד שימוש בסמים- יוצר מסוכנות

18. ודוק- לא אחת ראתה הפסיקה הנסיין להפריע לשוטר (חלק ממארג הראיות לכאורה כאן!!), **בצד** עבירות רכוש, כגורם המגביר מסוכנות ומייצר עילה; אמנם- עבירת הרכוש לשעצמה אינה מקימה עילה (אלא אם בוצעה בתחום, תעוזה וכיו"ב); אלא שבצד זאת עבירת ההפרעה לשוטר מייצרת מצב בו העבירה הרכושית נתפסת כנורמה, שכן מורא החוק אינו נר לרגלי העורר. ראה למשל עמ"ת (ב"ש) 684-03-16 מ"י נ' בן פורת, השם את הדגש על "מגמת ההתנגדות למרות".

19. ראה גם לעניין זה בש"פ 1677/17 אבו עצא, כב' השופטת ברון (עמ' 8 פסקה 2); ראה עמ"ת 57081-08-16 מ"י נ' אכבאריה, והאסמכתאות שם; לעניין ניסיון להפריע לשוטר ומשמעו-בנסיבות משמעותיות יותר- ראה עמ"ת 25517-06-16 חומס נ' מ"י.

20. אם כן מהו הכלל-לבחינת העילה- לא היקף גיליון ההרשעות, גם לא סוג ההרשעות בלבד; הבחינה בעבירה רכושית היא -**המארג הכולל של דרך חיים** - האם דרך נורמטיבית המלמדת על מעידה או התנהלות **עבריינית**; כיבוד החוק ו**נציגיו**, דרך ביצוע העבירה, ביצוע יחד או צוותא, ורקע של שימוש בחומרים ממכרים, כל אלו מציבים מארג, המלמד אם קיימת מסוכנות לציבור, ולו גם לרכוש הציבור. (השווה וראה לרבות לאסמכתאות- עמ"ת 12478-04-15 שלבי נ' מ"י, כב' השופט מרזל).

21. כאן המקום להדגיש- אין מקום להפיכת כל התפרצות לרכב ל"נועזת"; אין מקום לקבוע כי ניסיון לגנוב טלפון סלולרי הנו "עבירה בתחום", על מנת להתאים המעשה להלכת רוסלן ודומותיה. בכך נהפוך ההלכה ללא רלבנטית.



22. השאלה לטעמי היא אם בית המשפט התרשם מדרך חיי המשיב- וכיצד- האם התרשם בית המשפט כי לסמים השפעה, האם התרשם בית המשפט כי מדובר במי שגם אם מעד, חזר לדרך הישר, או שמא בעבריו רצסיבי, והאם מדובר במי המכבד כיום חוק או מזלזל בו.

23. לראייתי, לא פשוט להגדיר מי שעברו בתחום הסמים מכביד, עברו בתחום ההתנהגות כלפי שוטרים מכביד, לרבות פציעה, כמי שאינו מקים סיכון ציבורי, ואילו מי המתפרץ לרכבים ככזה שמקים סיכון ואף מוגדר "שור מועד".

24. **המצרף** של העבר, יחד עם עבירת ההפרעה לשוטרי השימוש הנוכחי בסמים, יחד עם עבירת הרכוש, כל אלו מלמדים על מארג, המקים עילת מעצר. (השווה עמ"ת (ב"ש) 48781-10-14, אבו סלב נ' מ"י).

25. אמנם, המסוכנות ל"שלום הציבור" אינה גבוהה, ועצמתה של העילה אינה רבה; יחד עם זאת ממילא נראה כי בית המשפט קמא מכוון לחלופה, ומששאלה זו ממילא תידון שם, איני רואה להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא; הערר נדחה אפוא.

ניתן היום, ט' אדר א' תשע"ט, 14 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.